

være at tabe, men meget at vinde for at fæstne og udvikle Samhørigheden mellem Island og Danmark paa en Maade, der er til lige Gavn og Lykke for det islandske Folk som det danske. Det er under disse Forhold, jeg paa mit Partis Vegne indtrængende anbefaler det høje Ting at vedtage den af os stillede Dagsorden, som opfordrer Regeringen til at udsætte de foreslaaede Forhandlinger.

Til Slut endnu kun nogle Ord om Muligheden af en Adskillelse mellem Danmark og Island. Det vilde være mærkeligt, om dette Spørgsmaal, der er rejst paa Island som et politisk Krav, som har været Genstand for omfattende Forhandling i den islandske Presse og den islandske Litteratur, som er Genstand for udførlig Omtale i udenlandske Blade, og som ogsaa er drøftet, om end i mindre Grad, i den danske Presse, om dette Spørgsmaal ved denne Lejlighed skulde være uomtalt, thi er der noget Sted foruden paa Island selv, hvor man har Forpligtelse til at tage Stilling til denne Eventualitet, er det vel i den danske Rigsdag. Det maa da for det første siges, at vi her i Danmark maa betragte en Adskillelse som en Ulykke saavel for os som for Island. Vi Danske føler Samhørigheden med Island fuldt ud. Vi betragter ikke Islænderne som Udlændinge, og vi føler det som vor Pligt og som en Glæde at yde al vor bedste Hjælp til Islands lykkelige Udvikling og Islands Fremskridt. Vi tror, at alt, hvad der i en Aarrække er tilstræbt eller ydet fra dansk Side i Forholdet til Island, beviser dette. Det har været og er en Glæde for os Danske, at vi under Krigen paa mange Maader har kunnet yde Island omfattende og værdifuld Hjælp baade politisk og økonomisk. Vi trøster os til, at der i Fremtiden vil være fuld Forstaaelse af, at det større og rigere Danmark har baade Evne og Villie til at støtte Udviklingen paa Island. Det danske Ønske om at undgaa Adskillelsen behøver ingen yderligere Begrundelse i den danske Rigsdag. Men hvorledes stiller nu Islænderne sig til Spørgsmaalet om Adskillelsen, og er en Adskillelse for enelig med Islands sande Interesser? Jeg skal i denne Anledning henvise ikke til danske Udtalelser, men dels til svenske og dels til islandske. I den svenske Presse har der i den sidste Tid været fremsat udførlige Udtalelser, som paaviser, hvor lidt en Adskillelse vilde baade Island, og hvorledes en Adskillelse i Virkeligheden hverken politisk med Hensyn til Selvstæn-

dighed, kulturelt med Hensyn til Samhørighed med Stammefrænderne, eller økonomisk med Hensyn til Støtte og Udvikling for Landets Hjælpekilder, kunde medføre noget godt for Island. Jeg skal endvidere referere til en islandsk Udtalelse, der er fremkommet af Professor Thoroddsen i et islandske Blad. I denne Artikel advares der med kraftige Ord mod Separatismen. „Separatismen“, siger den berømte islandske Videnskabsmand, „er efter min Mening det rene Vanvid, som kun kan føre til, at Islænderne mister deres Frihed og rimeligvis ogsaa med Tiden deres Nationalitet“. Endvidere: „Ingen Separatist har til Dato givet Grunde for eller paavist, at Island ikke kan blomstre eller trives under de Kaar, som det nu har som et selvstændigt Led af et større Rige med beslægtet Nationalitet og høj Kultur“. Videre: „Saa megen Geografi kan jeg, at jeg ved, at Islænderne for Tiden er et af de frieste Folk i Verden, men de har ondt ved at forstaa det og skatte det, thi der er intet at sammenligne med. Og saa har Folket aldrig sat Blod og Liv i Vove for Fædrelandet som de fleste andre Folk. Det er derfor højst beklageligt at se Folk ofre Penge og Fremskridt paa at styrte sig fanatisk ud i det uvisse og blæse Bobler, der ikke er andet end Avner og Forfængelighed“. Dette er kun nogle faa Udtalelser ud af en udførlig Paavisning af det urimelige i Islands Separatisme, og jeg tvivler ikke om, at det store Flertal af Islænderne ser lige saa klart og forstaaende som Professor Thoroddsen paa det fantastiske og farlige ved en islandsk Selvstændighedserklæring. Vi Konservative har Tillid til den islandske Dømmekraft, vi tror ikke og venter ikke, at Islænderne skal arbejde paa at fremme Samhørigheden og bevare Rigsenheden alene for vor Skyld. Det er vor Opfattelse, at denne Samhørighed, som vi sætter Pris paa, er af den største Værdi for Island, og vi har den Tillid og Tro til Islænderne, at de forstaaer og erkender dette. Men just derfor er vort Forslag om at udsætte Forhandlingerne bygget, ikke paa Frygt for, at Islænderne skal gøre et overilet Skridt, men paa Tillid til, at Islændernes Begavelse og sunde Dømmekraft vil forhindre slikt. Vi mener derfor, at der intet er at tabe, men særdeles meget at vinde ved at udsætte disse Forhandlinger fremfor at føre dem paa en Maade, der fra dansk Side maa anses for at være yderst ufuldkommen, i ringe Kontakt med den danske Offentlighed og uhensigtsmæssig